

Міністерство освіти та науки, молоді та спорту України
Міністерство охорони здоров'я
Сумський державний університет
Медичний інституту

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРЕТИЧНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Topical Issues of Clinical and Theoretical
Medicine

Збірник тез доповідей
III Міжнародної науково-практичної конференції
Студентів та молодих вчених
(Суми, 23-24 квітня 2015 року)

Суми
Сумський державний університет
2015

ВПЛИВ БАЗОВОЇ ТЕРАПІЇ НА ВМІСТ ГОМОЦИСТЕЇНУ ПЛАЗМИ КРОВІ ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ КОРОНАРНИЙ СИНДРОМ

Пристуна Л.Н., Грек А.В., Сусол Ю.М.

Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

Одним з важливих несприятливих чинників перебігу гострого коронарного синдрому (ГКС) є підвищений рівень гомоцистеїну (Гц) крові – гіпергомоцистеїнемія (ГГц). Особливого значення цей фактор набуває у пацієнтів із гострими формами ішемічної хвороби серця (ІХС), оскільки цей контингент хворих є найбільш уразливим з огляду на прогноз виживання, працездатності та ризик повторних серцево-судинних подій. Вважається, що атерогенна дія Гц реалізується завдяки ушкодженню ендотелію, активації судинно-тромбоцитарного гемостазу, проліферації гладеньком'язових клітин, окисній модифікації ліпопротеїнів низької густини, ендотеліально-лейкоцитарним взаємодіям. Зважаючи на дані ефекти Гц доцільною є корекція його вмісту у хворих на ГКС.

Мета. Оцінити вплив базової терапії на вміст Гц плазми крові хворих на ГКС.

Матеріали і методи дослідження. Обстежено 31 хворого на ІХС із проявами ГКС та помірною ГГц (вміст Гц > 12 мкмоль/л), які проходили лікування в Комунальному закладі Сумської обласної ради «Сумський обласний кардіологічний диспансер». Діагностику та лікування ГКС проводили згідно Наказу № 436 МОЗ України (2006р.). Групу контролю склали 20 відносно здорових осіб. Дослідження концентрації Гц виконувалося в клініко-діагностичній лабораторії МЦ «Флорис» на початку лікування, через 1 та 3 місяці. Статистичний аналіз проводили з використанням програми SPSS – 17.

Результати та їх обговорення. Встановлено, що концентрація Гц плазми крові в групі контролю становила 9,2 (6,5-14,8) мкмоль/л, а у хворих на ГКС до початку лікування була 13,8 (12,1-19,9) мкмоль/л. У пацієнтів із базовим лікуванням ГКС відмічається зниження концентрації Гц плазми крові через 1 місяць спостереження на 13 % (12 (10,5-17,3) мкмоль/л) порівняно із вихідним рівнем ($P < 0,001$), а через 3 місяці на 23,9 % (10,5 (9,3-15,8) мкмоль/л) відповідно, ($P < 0,001$).

Висновок. Згідно отриманих результатів нашого спостереження базова терапія ГКС сприяє зниженню концентрації Гц до межового рівня, що зумовлює необхідність її додаткової корекції.

ВИКОРИСТАННЯ ЕСЕНЦІАЛЬНИХ ФОСФОЛІПІДІВ У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З ОЖИРІННЯМ

Кочуєва М.М.¹, Псарєва В.Г.², Кириченко Н.М.², Сухонос В.А.³, Ащанулова Г.А.², Гуріна С.Б.²

¹*Харківська медична академія післядипломної освіти*

²*Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти*

³*Сумська міська клінічна лікарня № 3*

Артеріальна гіпертензія (АГ) і ожиріння (Ож) мають спільні нейрогуморальні та нейроендокринні патогенетичні механізми, які реалізуються у прогресуючому ремоделюванні серця, що проявляється порушенням його геометрії і призводить до розвитку серцевої недостатності та судинної стінки, що сприяє виникненню фатальних серцево-судинних ускладнень. Есенціальні фосфоліпіди (ЕФЛ) сприяють активації мітохондральних ферментів внутрішньоклітинного дихання і синтезу вазодилатуючих ендотеліальних факторів, нормалізації процесів окислювання, що дозволяє використовувати їх в якості універсальних цитопротекторів.

Ціль дослідження: вивчити вплив різних схем лікування на структурно-функціональний стан серця і судин у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) в поєднанні з Ож.

Матеріали і методи: обстежено 102 хворих ГХ II стадії, 2 ступеню в поєднанні з Ож I і II ступеню (індекс маси тіла (ІМТ) від 30 до 39,9 кг/м²) з наявністю хронічної серцевої недостатності не вище II функціонального класу за даними тесту 6 хвилинної ходи. Групу порівняння склали 25 практично здорових (ІМТ до 25 кг/м²), репрезентативних за статтю і

віком. Ультразвукове дослідження серця проводили на сканері «ULTIMA PA» (фірми «РАДМІР», Україна). Ступінь ендотеліязалежної вазодилатації плечових артерій (ЕЗВД) визначали за допомогою тесту реактивної гіперемії. Товщину комплексу інтима-медіа (ТІМ) у сонних артеріях (СА) визначали на 2 см проксимальній біфуркації загальної СА, швидкість пульсової хвилі (ШПХ) в СА досліджували W-Trask-методом, ШПХ в брюшній аорті (БА) - з використанням фазованого датчику з частотою 2-4 МГц. Дослідження проводились до і після лікування через 12 тижнів. Усі хворі отримували базове лікування: лізиноприл 10-30 мг на добу, леркандипін 5-15 мг на добу, аторвастатин 10 мг на добу, ацетилсаліцилову кислоту 75 мг на добу. Пацієнти були поділені на групи: I групу (n=53) склали хворі, які отримували тільки базову терапію; II групу (n=49) – пацієнти, яким в комплекс з вище зазначеним лікуванням було включено ЕФЛ 1800 мг на добу. Статистична обробка проводилась з використанням пакету програм Statistica for Windows версії 6.0.

Результати: через 12 тижнів лікування цільові рівні систолічного і діастолічного тиску були досягнені у 100% хворих на ГХ з Ож I ступеню та у 80% пацієнтів з Ож II ступеню. В обох групах відбулось вірогідне збільшення медіан співвідношення пікових швидкостей раннього і пізнього наповнення шлуночків серця і зниження часу ізоволюмічного розслаблення лівого шлуночка (ЛШ), часу сповільнення потоку раннього діастолічного наповнення ЛШ, кінцевого діастолічного тиску в ЛШ, середнього тиску в легеневій артерії ($p < 0,05$). Знизилась медіана інтегрального показнику діастолічного наповнення ЛШ E/e у пацієнтів I групи на 6,48%, а у хворих II групи – на 15,91% ($p_{I-II} < 0,05$), що свідчить про більш виражене покращення умов діастолічного наповнення ЛШ при нормальній релаксації міокарда у пацієнтів II групи. Суттєвої динаміки медіан товщини стінок ЛШ, розмірів і об'ємів порожнин серця, маси міокарду ЛШ виявлено не було, однак медіани індексу маси міокарда мали тенденцію до зниження у хворих обох груп. ТІМ СА, ШПХ в СА і БА суттєво не змінювались в обох групах пацієнтів ($p > 0,05$ для усіх показників). ЕЗВД в результаті лікування збільшилась у хворих I групи на 8,87% , а у пацієнтів II групи – на 12,7%, але у хворих II групи вона була в 1,4 рази вищою ($p_{I-II} < 0,05$).

Висновки: використання препаратів базового лікування призводить до досягнення цільового рівню артеріального тиску лише у пацієнтів з ГХ в поєднанні з Ож I ступеню. Використання ЕФЛ призводить до більш суттєвої позитивної динаміки показників діастолічної функції серця та ЕЗВД.

ЕФЕКТИВНІСТЬ НЕМЕДИКАМЕНТОЗНОГО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ НА ГІПЕРТОНІЧНУ ХВОРОБУ З ОЖИРІННЯМ

Кочуєва М.М.¹, Псарєва В.Г.², Кириченко Н.М.², Сухонос В.А.³, Привалова А.О.², Дичко М.М.²

¹Харківська медична академія післядипломної освіти

²Сумський державний університет, кафедра внутрішньої медицини післядипломної освіти

³Сумська міська клінічна лікарня № 3

Ожиріння (Ож) на теперішній час набуло характер епідемії як в Україні так і в усьому світі, що призвело до збільшення осіб з коморбідними станами, а саме поєднанням артеріальної гіпертензії і Ож та суттєвого підвищення ризику виникнення серцево-судинних ускладнень у цієї категорії хворих.

Ціль дослідження: вивчити вплив дотримання режиму харчування і фізичної активності на структурно-функціональний стан серця, судин, печінки у хворих на гіпертонічну хворобу (ГХ) в поєднанні з Ож.

Матеріали і методи: обстежено 102 хворих ГХ II стадії, 2 ступеню в поєднанні з Ож I і II ступеню (індекс маси тіла (ІМТ) від 30 до 39,9 кг/м²) з наявністю хронічної серцевої недостатності не вище II функціонального класу за даними тесту 6 хвилинної ходи. Групу порівняння склали 25 практично здорових (ІМТ до 25 кг/м²). Хворі були порівнянні за статтю, віком, тривалістю і перебігом захворювання. Ультразвукове дослідження проводили на сканері «ULTIMA PA» з функцією еластографії (фірми «РАДМІР», Україна). Показник